

Suomen ympäristökeskuksen koordinoiman Circwaste-hankkeen selvitys

Vaara-kirjastot jakamistalouden toimijoina

Pohjois-Karjalan kirjastojen tavaroiden lainausasteen kartoitus ja yrityspohjaisen tavaroiden lainaustoiminnan liiketoimintapotentiaali

Aino Penttinen
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Tiivistelmä

Vaara-kirjastot jakamistalouden toimijoina - Pohjois-Karjalan kirjastojen tavaroiden lainausasteen kartoitus ja yrityspohjaisen tavaroiden lainaustoiminnan liiketoimintapotentiaali

Jakamistalous on taloudellinen malli, jossa hyödykkeet lainataan, vuokrataan tai jaetaan omistamisen sijaan. Tämä vähentää turhaa kulutusta ja tehostaa olemassa olevien resurssien käyttöä. Rahallinen säästö on jakamistalouden keskeinen etu. Jakamistoiminta edistää myös sosiaalisia verkostoja ja yhteisöllisyyttä. Ympäristön kannalta jakamistalous vähentää raaka-aineiden käyttöä, edistää kierrätystä ja tukee kestäväää kehitystä.

Julkiset kirjastot ovat arvokkaita jakamistalouden instituutioita, sillä ne pyrkivät tukemaan laajaa ja maksutonta aineistojen lainausoikeutta. Kirjasto toimii esimerkkinä siitä, kuinka julkinen sektori voi olla aktiivinen osallistuja jakamistaloudessa. Perinteisten lainattavien resurssien, kuten kirjojen ja elokuvien, lisäksi kirjastot ovat laajentaneet rooliaan, tarjoten esineiden ja tilojen jakamista sekä digitaalisia palveluita.

Myös Vaara-kirjastot ovat laajentaneet kokoelmiaan perinteisten aineistojen ulkopuolelle, tarjoten kuntalaisille mahdollisuuden esinelainaukseen. Lainattaviin esineisiin on herännyt huomattavaa kiinnostusta ja kysyntää. Vaara-kirjastoissa esinelainauksella on marginaalinen rooli lainaluvuissa, mutta ne koetaan tärkeänä osana kokoelmia. Lainattavat esineet kattavat laajan kirjon erilaisia tuotteita, kuten pelejä, liikuntavälineitä, soittimia ja kausikortteja.

Eselainaus on alkanut yhteistyökumppaneiden tarjotessa liikuntavälineitä ja muistelulaukkuja kirjastoihin. Vaikka esinelainauksen osuus lainoista on vielä pieni, kysyntä ja näkyvyys ovat kasvaneet vuosien varrella. Yhteistyökumppaneiden rooli esineiden hankinnassa ja ylläpidossa on keskeinen, sillä aineistomäärärahoja ei ole varattu esineiden hankintaan. Esinelainaus koetaan kiertotalouden edistämisenä ja hyvänä lisäpalveluna, vaikka se ei ole kirjastolain mukaista toimintaa. Haasteita liittyy tilojen riittävyyteen, logistisiin toteutuksiin, esineiden huoltamiseen ja asiakkaiden toiveiden täyttämiseen. Kirjastot ovat avoimia uusille yhteistöille esinelainauksen edistämiseksi ja odottavat yhteistyökumppaneiden määrän kasvavan tulevaisuudessa. Esinelainauksen suosion kasvaessa paine uusien esineiden hankkimiseen kasvaa, ja kirjastot uskovat yhteistyökumppaneiden roolin vahvistuvan entisestään.

Yrityspohjaisen esinelainauksen liiketoimintamalli tarjoaa yrityksille etuja, kuten jatkuvat tulot, paremman asiakassuhteen, kestävät käytännöt ja laajemman markkina-alueen. Kuluttajat hyötyvät kustannussäästöistä, helppoudesta, päivitystyistä tuotteista ja ympäristöystävällisemmistä vaihtoehdoista. Vaikka malli tarjoaa monia etuja, siihen liittyy riskejä, kuten alkupääomakustannuksia ja innovaatoris-kiä yrityksille sekä palvelun keskeytyksiä ja hinnoittelun muutoksia kuluttajille. Suomessa yrityspohjaisen esinelainauksen toiminta ei ole vielä vakiintunut, ja esinelainaamisen suosion kasvua rajoittavat haasteet, kuten heikko tunnettuus ja kuluttajien kokemana vaivannäkö. Kuitenkin ekologisten toimintamallien kasvava kiinnostus voi edistää palvelujen käytön yleistymistä. Tiedottaminen, markkinointi ja käyttäjystävälliset palvelut voivat auttaa voittamaan nämä haasteet ja edistää jakamistalouden malleja.

Asiasanat: jakamistalous, kiertotalous, kirjasto

Sisällys

Tiivistelmä.....	2
1 Johdanto	4
2 Jakamistalous	5
2.1 Mitä jakamistalous on	5
2.2 Alusta- ja kiertotalouden yhteys jakamistalouteen	5
2.3 Jakamistalous ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta	6
3 Kirjastot osana jakamistaloutta.....	7
4 Vaara-kirjastot.....	8
4.1 Pohjois-Karjalan kirjastokimppa	8
Vaara-kirjastot.....	8
4.2 Esinelainaus Vaara-kirjastoissa	9
Vaara-kirjastojen lainattavien esineiden määrä 2018–2022.....	10
Vaara-kirjastojen lainattavien pelien määrä 2018–2022	10
4.3 Luettelo Vaara-kirjastojen lainattavista esineistä	11
Vaara-Kirjastojen lainattavat esineet, nide- ja lainausmäärät (2022)	11
4.3 Vaara-kirjastojen tarjoamat muut jakamistalouspalvelut	15
4.3.1 Perinteiset aineistot	15
4.3.2 Yhteistilat	15
4.3.3 Yhteiskäyttöön tarkoitetut laitteet	16
4.3.4 E-aineistot ja tietotekninen tuki.....	16
4.4 Vaara-kirjastojen kokemuksia esinelainauksesta.....	16
5 Yrityspohjaisen esinelainauksen liiketoimintapotentiaali	18
Lähteet.....	21
Liitteet	22

1 Johdanto

Jakamistalous ja yhteiskuluttaminen ovat ilmiöinä uusia, mutta kirjastot ovat toteuttaneet niiden periaatteita alusta asti. Kirjastot ovat arvokkaita jakamistalouden instituutioita, tarjoten laajaa ja maksutonta aineistojen lainausoikeutta asiakkailleen. Ne edustavat aktiivista osallistumista tarjoten perinteisten aineistojen lisäksi myös tiloja ja esineiden lainausta. Kirjastot ovat monipuolisia jakamistalouden toimijoita, jotka edistävät resurssien tehokasta käyttöä, tarjoavat digitaalisia palveluita ja tukemalla yhteisöllisyyttä. Näin ollen kirjastot ovat paikkoja, joissa jakamistalouden periaatteet toteutuvat käytännössä ja yhteisöä hyödyttäen.

Jakamistalous on noussut merkittäväksi ilmiöksi globaalissa kontekstissa, muuttaen perinteisiä talousmalleja ja korostaen resurssien tehokasta hyödyntämistä. Tämä yhteiskunnallinen ilmiö perustuu ajatukseen, että omistaminen ei ole välttämätöntä, kun voimme yhteisöllisesti jakaa ja hyödyntää jo olemassa olevia resursseja tehokkaammin. Jakamistalous edistää kestävästä kehitystä ja pyrkii vähentämään ympäristökuormitusta tarjoamalla palveluita ja resursseja useiden käyttäjien kesken.

Pohjois-Karjala ei ole jäänyt tämän kehityksen ulkopuolelle, ja tämä selvitys keskittyy tarkastelemaan jakamistaloutta ilmiönä ja kirjastojen osallisuutta jakamistaloudessa. Erityisesti selvityksessä kiinnitetään huomiota Vaara-kirjastoihin, jotka eivät ainoastaan toimi perinteisinä kirjastoina vaan myös aktiivisina jakamistalousalustoina. Kirjastojen toiminta ei nykyään enää rajoitu perinteisten aineistojen tarjoamiseen, vaan aineistoihin on vuosien aikana lisätty yhä enemmän erilaisia esineitä asiakkaille lainattavaksi. Kirjastot ovat alusta alkaen toiminnallaan edustaneet jakamistaloutta, tarjoten omistamaansa aineistoaan, tilojaan ja tietoaan asiakkailleen. Selvitys on osa Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa vuonna 2016 käynnistettyä Circwaste-hanketta.

Circwaste-hanke on valtakunnallinen projekti, jota koordinoi Suomen ympäristökeskus (SYKE). Hankkeeseen osallistuu osatoteuttajia eri maakunnista, mukaan lukien Pohjois-Karjala. Hanke on osa laajempaa pyrkimystä kehittää kiertotaloutta Suomessa. Circwaste-hankkeen kokonaisbudjetti on lähes 19 miljoonaa euroa. Hanke päättyy vuonna 2023.

Selvityksen tavoitteena on perehtyä Pohjois-Karjalan Vaara-kirjastojen esinelainaukseen ja kartoittaa yrityspohjaisen esinelainauksen liiketoimintapotentiaalia. Selvitystä varten haastateltiin kolmea Vaara-kirjastojen kirjastokimppaan kuuluvaa kirjastoa. Kokemuksiaan esinelainauksesta jakoivat asiantuntijat Joensuun pääkirjastolta, Outokummun kirjaston esinelainaamosta ja Rääkkylän kirjaston tavara-lainaamosta. Kirjastojen jakamat aineistot ja haastatteluvastaukset on sisällytetty osaksi selvitystä.

2 Jakamistalous

2.1 Mitä jakamistalous on

Jakamistaloudella tarkoitetaan taloudellista ajattelutapaa tai liiketoimintamallia, jossa hyödykkeet lainataan, vuokrataan tai jaetaan yksityishenkilöiden tai organisaatioiden välillä niiden ostamisen sijasta. Jaetut resurssit mahdollistavat turhan kulutuksen välttämisen sekä olemassa olevien ja vajaakäyttöisten tavaroiden tehokkaamman käytön.

Jakamistalouden keskeinen etu ilmenee rahallisen säästön muodossa. Kun yksilöt eivät omista hyödykkeitä, niihin käytetyt kulut ovat pienempiä. Useat jakamistalouden sovellukset tarjoavat myös yksityishenkilöille tai organisaatioille mahdollisuuden hankkia lisätuloja tarjoamalla omaisuuttaan tai palveluitaan yhteisölle. Jakamistoiminnalla voidaan myös edistää ja luoda uusia sosiaalisia verkostoja ja yhteisöllisyyttä siihen osallistuvien välille.

Lisäksi jakamistaloudella voi olla myönteisiä ympäristövaikutuksia, kun jo olemassa olevia resurssien käyttöä tehostetaan. Uusien hyödykkeiden ostamisen sijaan tuotteita ja palveluita jaetaan, korjataan ja kierrätetään. Näin saadaan vähennettyä negatiivisia ympäristövaikutuksia ja raaka-aineiden kulutusta, mikä tukee kestävästä kehitystä ja vihreää siirtymää.

2.2 Alusta- ja kiertotalouden yhteys jakamistalouteen

Alustatalous on tiiviisti kytköksissä jakamistalouteen, koska digitaaliset alustat mahdollistavat aiempaa tehokkaamman hyödykkeiden jakamisen useiden ihmisten välillä. Teknologian kehittyminen on mahdollistanut uusien digitaalisten alustojen ja sovellusten syntymisen, jotka mahdollistavat jakamistalouden toteuttamisen käytännössä. Internetin käyttäjämäärän kasvu on mahdollistanut jakamispalvelujen nopean kehityksen ja laajamittaisen käyttöönoton. Jakamistalouden tunnusomaisia piirteitä verkossa ovat yhteistoiminta, sosiaalinen kaupankäynti sekä tavaroiden ja palveluiden jakaminen.

Myös kiertotalous liittyy tiiviisti jakamistalouteen. On kuitenkin tärkeää tiedostaa, että jakamistalous ei ole automaattisesti kiertotaloutta, vaikka molemmissa pyritään edistämään vastuullisempaa kulkutuskäyttäytymistä. Kiertotaloutta voidaan jakamistalouden avulla toteuttaa silloin, kun toiminta edistää viisasta resurssien käyttöä. Tällöin tarve uusille tuotteille vähentyy, olemassa olevien tuotteiden käyttöaste kasvaa ja neitseellisten raaka-aineiden kulutus vähenee. Onnistuneessa jakamistaloudessa resurssista saadaan irti niiden maksimaalinen arvo liikatuotantoa ja ekologisesti kestävämpää kulutusta vähentäen.

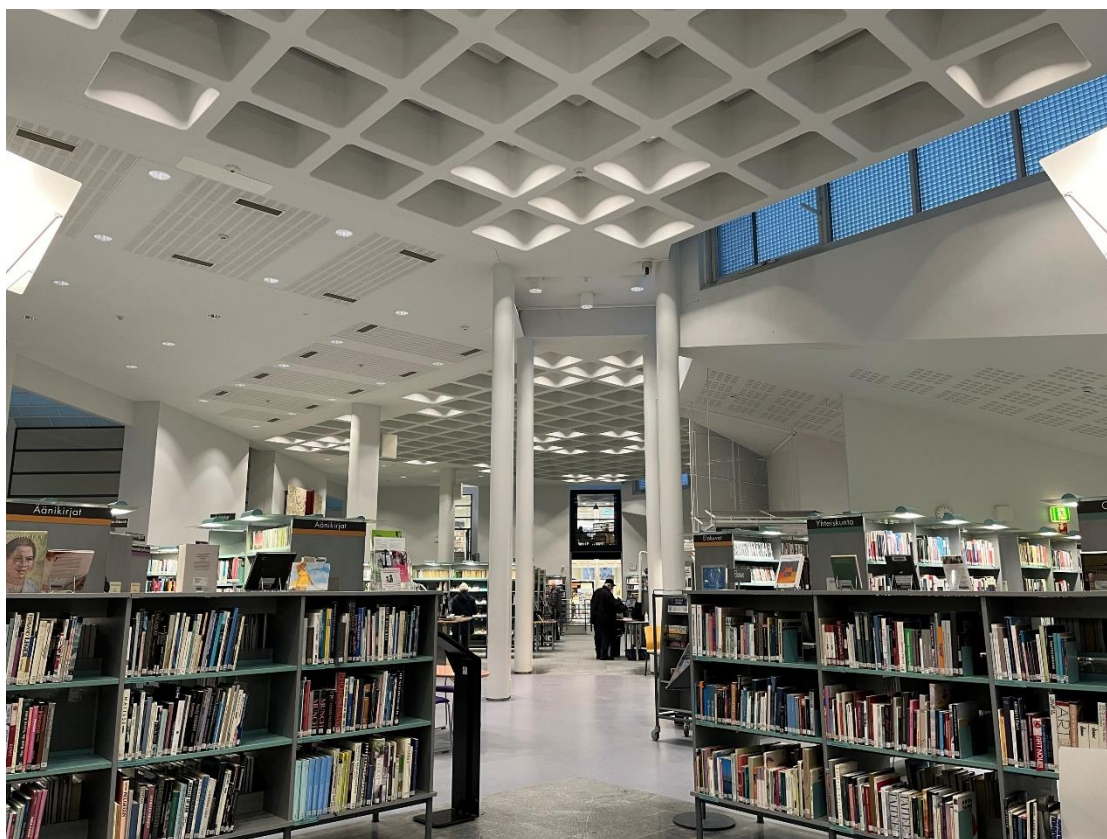
Jakamistalous nähdään kiertotalouden rinnalla vastavoimana lineaariselle talousmallille, sillä se keskittyy omistamisen sijaan jo olemassa olevien hyödykkeiden jakamiseen, lainaamiseen ja vuokraamiseen. Vapaiden ja vajaakäytössä olevien resurssien jakaminen mahdollistaa uudenlaisten toimintamallien ja liiketoimintojen syntymisen. Jakamistalous tarjoaa ratkaisuja kasvuun perustuvan talousmallin ja ympäristön väliseen ristiriitaan olemassa olevaa elintasoa laskematta.

2.3 Jakamistalous ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta

Linearisessa talousmallissa materiaalitehokkuus on heikkoa ja tuotannosta aiheutuu paljon jätettä. Tämä tuhlaa ennen kaikkea luonnonvaroja, joka lopulta pakottaa ihmiskunnan siirtymään jakamistalouden pariin ympäristösyistä. Jakamistalouden myötä tarve uusiin materiaaleihin vähenee ja tuotteiden laatu korostuu kuluttajille ja jakamispalveluiden tuottajille, sillä niiden halutaan olevan kestäviä ja korjattavia. Tavaroiden ja materiaalien jakamisella voidaan myös vähentää energiakulutusta, jätettä ja päästöjä sekä tehostaa kierrätystä. Ympäristöasiat eivät kuitenkaan välttämättä ole ensisijainen ajuri kuluttajalle jakamistalouden palveluita käyttäessä.

Jakamistalouden taloudelliset ja ekologist hyödyt ovat yhteydessä, sillä kestäväällä pohjalla oleva talousjärjestelmä mahdollistaa talouden elinvoimaisuuden myös tulevaisuudessa. Jakamistalouden ympärille on syntynyt lukuisia kasvavia yrityksiä, jotka monipuolistavat taloutta, luovat työpaikkoja ja ratkovat yhteiskunnallisia ongelmia. Uudet liiketoimintamallit vähentävät kansantalouden haavoittuvuutta globaaleissa talous- ja ympäristökriiseissä, samalla tarjoten myös yksityishenkilöille tavan ansaita omaisuudellaan tai taidolla esimerkiksi vuokraustoiminnan kautta.

Yhteisöllisyys ja sosiaalinen vuorovaikutus ovat keskeisiä osia jakamistaloutta. Jakamistalous edistää yhteisöllistä hyvinvointia, tukee sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä ja kannustaa yksilöitä ottamaan vastuuta omasta taloudellisesta ja sosiaalisesta hyvinvoinnistaan. Teknologian kehitys mahdollistaa yhä useammille mahdollisuuden harjoittaa jakamistaloutta toistensa kanssa samalla luoden uusia hyötyjä itselleen ja yhteisölleen. Jakamistalouden uudet toimintatavat ovat myös uudistaneet julkisten palvelujen tarjontaa, esimerkiksi kirjastojen lainaustoimintaan on sisällytetty tavaroiden lainaamista. Tavaroiden jakaminen helpottaa etenkin yksittäisten henkilöiden arkea, kun heidän ei tarvitse miettiä tavaroiden säilyttämiseen, korjaamiseen tai ylläpitoon liittyviä käytännönasioita.

Kuva 1: Joensuun pääkirjasto

3 Kirjastot osana jakamistaloutta

Jakamistalous ja yhteiskuluttaminen ovat suhteellisen uusia ilmiöitä, mutta kirjastot ovat toteuttaneet näiden periaatteita toimintansa alusta saakka.

Julkiset kirjastot ovat arvokkaita jakamistalouden instituutioita, sillä ne pyrkivät tukemaan laajaa ja maksutonta aineistojen lainausoikeutta. Kirjasto toimii esimerkkinä siitä, kuinka julkinen sektori voi olla aktiivinen osallistuja jakamistaloudessa.

Lainattavat kirjat, lehdet, levyt ja elokuvat ovat kirjaston ydin, mutta myös esineiden ja tilojen jakaminen on tullut osaksi kirjaston toimintaa. Kirjasto on aina edustanut jakamistaloutta tarjoten asiakkailleen mahdollisuuden lainata omistamaansa aineistoa. Nykyään jakamistaloudella voi kuitenkin olla laajempi ja merkittävämpi rooli kirjaston toiminnassa. Kirjasto voi toimia alustana tällaiselle toiminnalle, mahdollistaen yhteisöllisen jakamisen ja resurssien hyödyntämisen entistä tehokkaammin. Kirjastojen voidaankin todeta olevan paikkoja, joissa jakamistalouden periaatteet toteutuvat, mahdollistaen resurssien tehokkaan jakamisen yhteisön hyödyksi.

Kirjastojen rooli jakamistaloudessa:

- **Jakamisen edistäminen:** Kirjastot ovat perinteisiä esimerkkejä jakamistalouden instituutioista, joissa ihmiset voivat lainata kirjoja, lehtiä, elokuvia, musiikkia ja muita aineettomia resursseja. Tällä tavoin ne vähentävät yksilön tarvetta hankkia ja omistaa näitä resursseja.
- **Välineiden ja esineiden lainaus:** Myös esineiden jakaminen on tullut osaksi kirjaston toimintaa. Tämä edistää kestävästä resurssien jakamista ja vähentää yksilön tarvetta hankkia tavaroita omaan omistukseen.
- **Työtilat ja kokouksetilat:** Monet kirjastot tarjoavat tiloja, joita voi varata työskentelyyn, opiskeluun ja kokouksilaisuuksiin. Tämä edistää jakamistaloutta tarjoamalla paikkoja, joissa ihmiset voivat hyödyntää yhteisöllisiä tiloja sen sijaan, että jokaisella olisi omat erilliset tilansa.
- **Digitointi ja digitaaliset palvelut:** Monet kirjastot ovat laajentaneet palveluitaan sisältämään digitaalisen aineiston kuten e-kirjat, e-lehdet ja äänikirjat. Tämä mahdollistaa laajemman aineiston jakamisen ja edistää sähköistä jakamistaloutta.
- **Tietotekninen tuki:** Kirjastot tarjoavat tietoteknistä tukea ja pääsyä tietokoneisiin ja internetyhteyksiin, mikä voi auttaa ihmisiä osallistumaan digitaaliseen jakamistalouteen ja hyödyntämään online-resursseja.
- **Koulutus ja digitaalisten taitojen edistäminen:** Kirjastot tarjoavat usein koulutusohjelmia ja digitaalisten taitojen opetusta, mikä voi auttaa ihmisiä hyödyntämään jakamistalouden digitaalisia alustoja.
- **Resurssien tehokas käyttö:** Kirjastot pyrkivät maksimoimaan resurssiensa hyödyn, mikä on keskeinen periaate jakamistaloudessa. Ne jakavat resursseja monien ihmisten kesken ja pyrkivät minimoimaan hukkaa.
- **Yhteisöllisyys:** Kirjastot toimivat yhteisöjen keskuksina, jotka voivat edistää yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta. Ihmiset voivat kokoontua kirjastoihin jakamaan tietoa, osaamista ja ideoita.
- **Paikallisen yhteisön tukeminen:** Kirjastot ovat usein kiinteä osa paikallista yhteisöä, ja ne voivat edistää jakamistaloutta tukemalla paikallisia toimijoita ja yrittäjiä. Ne voivat esimerkiksi tarjota tiloja paikallisille käsityöläisille tai taiteilijoille näyttelyiden järjestämiseen.

4 Vaara-kirjastot

4.1 Pohjois-Karjalan kirjastokimppa

Vaara-kirjastot ovat Pohjois-Karjalan yleisten kirjastojen muodostama kirjastokimppa. Vaara-kirjastoihin kuuluvat Joensuun seutukirjaston (Joensuu, Kontiolahti, Liperi, Outokumpu, Polvijärvi) lisäksi Heinäveden, Ilomantsin, Juuan, Kiteen, Lieksan, Nurmeksien, Rääkkylän ja Tohmajärven yleiset kirjastot. Alueellisesti kimppa käsittää koko Pohjois-Karjalan.

Vaara-kirjastoilla on käytössä yhteinen Koha-kirjastojärjestelmä, johon sisältyy yhteinen varausjono, verkkokirjasto Finna, yhteiset e-aineistot ja yhteinen kirjastokortti ja asiakkuus. Vaara-kirjastojen kokoelmat näytettyvät asiakkaille yhteisinä, vaikka ne edelleen ovatkin kimpan jäsenten omia.

Vaara-kirjastot

Kunta/ organisaatio	Asukasluku 1.1.2023 *	Toimipisteet
Joensuun seutukirjasto	yht. 115 173	18 toimipistettä, 3 kirjastoautoa
Joensuu	77 513	Joensuun pääkirjasto Eno Heinävaara Karsikko Kiihtelysvaara Nepenmäki Pyhäselkä Rantakylä Reijola Tuupovaara Uimaharju Joensuun kirjastoauto
Kontiolahti	15 157	Kontiolahti Lehmo Kontiolahden ja Enon kirjastoauto
Liperi	11 962	Liperi Viinijärvi Ylämylly Liperin, Outokummun ja Viinijärven kirjastoauto
Outokumpu	6 457	Outokumpu
Polvijärvi	4 084	Polvijärvi
Heinävesi	3 061	Heinävesi
Ilomantsi	4 492	Ilomantsi Ilomantsin kirjastoauto
Juuka	4 352	Juuka
Kitee	9 727	Kitee Kesälahti Puhos
Lieksa	10 372	Lieksa Kolin siirtokokoelma

Vaara-kirjastot

		Lieksan kirjastoauto
Nurmes	9 243	Nurmes Valtimo Nurmeksen ja Valtimon kirjastoauto
Rääkkylä	1 960	Rääkkylä
Tohmajärvi	4 160	Tohmajärvi Tohmajärven kirjastoauto
Vaara-kirjastot yhteensä	162 540	30 toimipistettä, 7 kirjastoautoa

*Lähde: Tilastokeskuksen väestörakennetilasto

4.2 Esinelainaus Vaara-kirjastoissa

Kirjastojen kokoelmat ovat laajentuneet perinteisten aineistolajien lisäksi arkipäiväisiin esineisiin, joita moni saattaa joskus tarvita, muttei niin usein, että esine kannattaa ostaa omaan omistukseen. Kirjojen tavoin lainattavat esineet ovat ympäristöystävällinen ja kiertotaloutta edistävä ratkaisu, joka on hyödyllistä kuntalaisille. Vaara-kirjastoissa esinelainauksella on marginaalinen rooli lainaluvuissa, mutta ne koetaan tärkeänä osana kokoelmia. Suurin osa esineistä on muiden aineistojen tavoin lisätty Koha-kirjastojärjestelmään.

Lainattaviin esineisiin on herännyt huomattavaa kiinnostusta ja kysyntää. Kaikkiin hankintatoiveisiin ei aina pystytä vastaamaan, vaikka esinelainausta halutaankin edistää Vaara-kirjastoissa. Esinekoelmista suurin osa on saatu lahjoituksena eri yhteistyökumppaneilta. Lainattavaan kokoelmaan otettavien esineiden tulee olla lainauskäyttöön soveltuvia, helppohoitoisia ja turvallisia käyttää. Yhteistyökumppaneiden tärkeys nousee esille myös esimerkiksi esineiden huoltamiseen liittyvissä toimitissa, joihin kirjastolla ei välttämättä ole olemassa olevia resursseja. Yhteistyökumppaneita esinelainauksen mahdollistamiseen tarvitaan jatkossakin, sillä aineistomäärärahoja ei voida käyttää täysin esineiden hankintaan. Esinelainaus ei kuulu kirjastolaisissa säädettyihin yleisen kirjaston tehtäviin, mutta se voi kuitenkin palvella kirjastolain tavoitteita elinikäisen oppimisen edistämisestä, osaamisen kehittämisestä ja aktiivisesta kansalaisuudesta.

Vaara-kirjastojen kokoelma käsittää laaja-alaisen kokoelman erilaisia lainattavia esineitä, kuten esimerkiksi lautapelejä, sähköpolkupyöriä, soittimia, työkaluja, urheiluvälineitä, verenpainemittareita, urheiluseurojen ja orkestereiden kausikortteja sekä tema- ja muistelulaukkuja. Esineiden määrä on kasvanut ja monipuolistunut vuosien aikana. Osa esineistä on varattavissa verkkokirjastossa, josta ne ovat siirrettävissä kuljetuksella eri Vaara-kirjastojen välillä. Esineiden laina-ajat, varauskäytännöt ja lainaehdot vaihtelevat esinekohtaisesti.

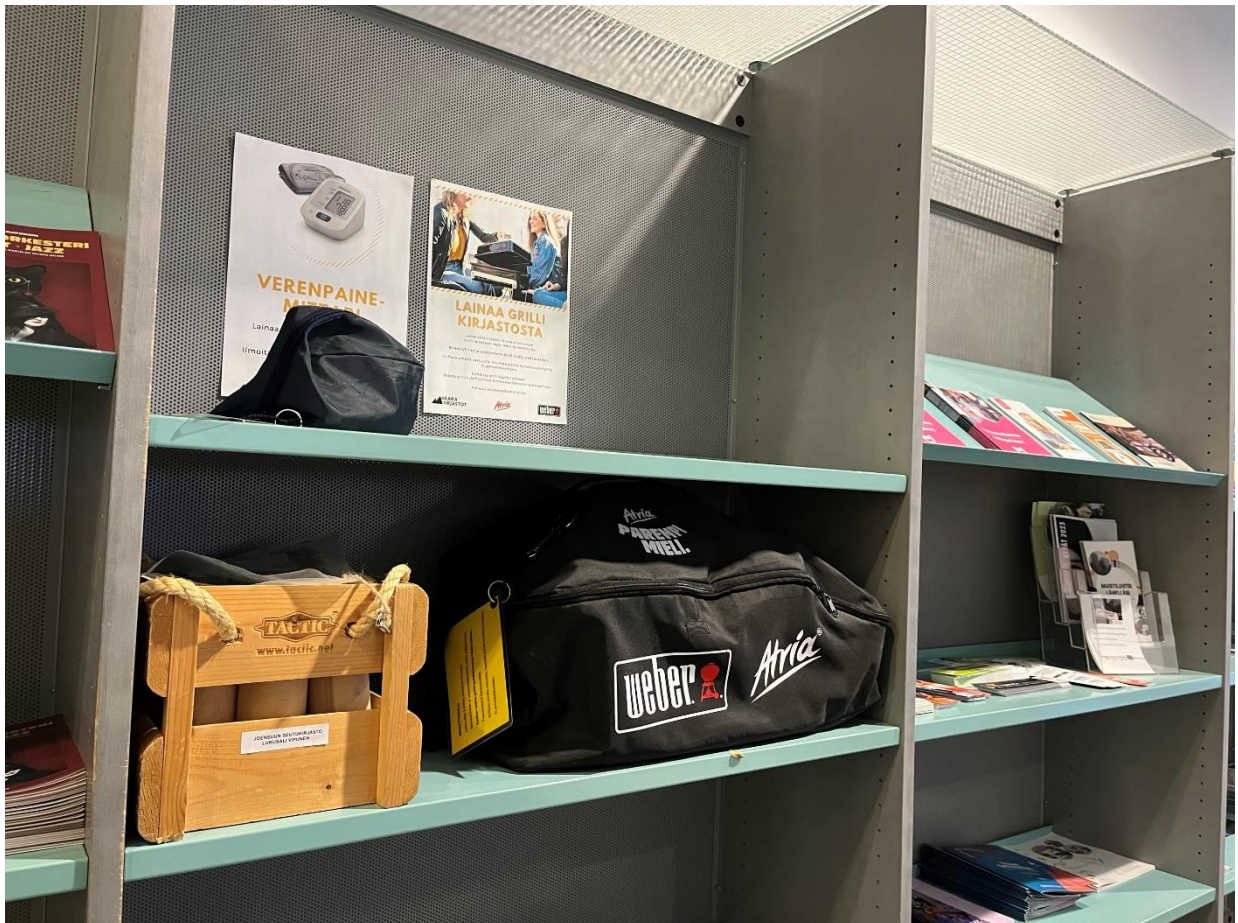
Alla olevissa taulukoissa on esitetty Vaara-kirjastoiden lainattavien esineiden ja pelien määrä sekä lainausmäärät vuosina 2018–2022. Taulukoista voidaan huomata esineiden lainauksessa tulleen pudotuksen vuosina 2019–2021. Tällöin koronaviruspandemia vaikutti kirjaston toimintaan. Pandemian aikana osa kirjastoista oli suljettuina ja osan ajasta kirjastoista sai vain käydä noutamassa varaamansa aineistot. Vuonna 2022 rajoituksia purettaessa esinelainaus lähti taas nousuun.

Vaara-kirjastojen lainattavien esineiden määrä 2018–2022

Vuosi	Esineet	Niteet	Lainat
2018	57	141	2342
2019	64	187	1994
2020	71	262	1566
2021	102	340	1786
2022	127	292	2696

Vaara-kirjastojen lainattavien pelien määrä 2018–2022

Vuosi	Pelit	Niteet	Lainat
2018	245	458	4472
2019	304	523	5907
2020	349	590	5189
2021	425	700	8085
2022	500	791	9615

Kuva 2: Lainattavia esineitä Joensuun pääkirjastolla

4.3 Luettelo Vaara-kirjastojen lainattavista esineistä

Alla olevassa taulukossa on eritelty Vaara-kirjastojen lainattavissa olevat esineet. Luetteloon ei ole sisällytetty pelejä, eikä osaa esineistä, joita ei lainaus/varausyistä ole syötetty Koha-kirjastojärjestelmään, kuten osa kirjastojen valikoimissa olevista polkupyöristä ja -autoista. Taulukossa esineet on esitetty suurimmasta lainausmäärästä pienimpään. Listaus lainattavista peleistä on selvityksen liitteissä.

Vaara-Kirjastojen lainattavat esineet, nide- ja lainausmäärät (2022)

Nimike	Nide-määrä	Lainaus-määrä
Langaton Dualshock®4-ohjain	2	498
Energiamittari.	17	240
Kangaskassi: kirjastosta kestävä eväät	17	189
Lumikengät: Trekker.	6	154
Muuttolaatikko.	17	93
The Kip crew: Memo 3 in 1: stop, slow & go: pohditaan tunteita	24	90
Konsti-box	5	80
Energiankulutusmittari: Techno line Cost Control.	8	73
Ukulele.	3	71
Temppukassi.	17	57
Potkulauta: Dominator Cadet.	4	53
Jalkapallo: Nike Strike.	1	51
Kangaskassi	26	43
Sulkapallomaila.	11	43
Airtrack Nordic: harjoittelusetti.	2	43
Kirjastokantele.	2	38
Piikkisiili	2	37
Kausikortti: Joensuun Kiekko-Pojat jääkiekko.	1	35
Kausikortti: Joma pesäpallo.	1	31
Maastopyörä: Rock Machine	2	25
Cajón-rumpu: Funky Rudolph	1	25
Hyppynaru.	13	22
Ompelukone: Truebell Chef C950.	1	21
Rinnekeskus Pääskyvuori Oy: kausikortti 2021–2022.	1	20
Frisbeegolf-kiekko: putt & approach: chain slammin` device. Soft magnet.	1	19
Klassinen kitara: Kantare Brilliante C: oikeakätinen	1	18
Muistelulaukku: saunan taikaa	1	18
Teemakassi: draama ja mielikuvitus.	2	17
Muistelulaukku: koulutie: lasten kouluelämää "ennen vanhaan"	1	16

Vaara-Kirjastojen lainattavat esineet, nide- ja lainausmäärät (2022)

Nimike	Nide- määrä	Lainaus- määrä
Elektroakustinen basso	1	16
Teemakassi: tunteet.	2	14
Frisbeegolf-kiekko: mid-range. Buzzz.	1	14
Lumikengät: Vaeltaja Pro Wooden Arrow.	1	13
Teemakassi: ystävyys.	2	13
Frisbeegolfkiekkosetti.	8	13
Muistelulaukku: käsityö 1: näppäränäpit - käsityöammattilaiset	1	12
Muistelulaukku: käsityö 2: vanhan arjen kädentaidoilla - käsityö	1	12
Rantalentopallo: Mikasa.	2	12
Energiankulutusmittari: Technoline cost control.	2	12
Haaste challenge.	1	11
Kahvakuula: musta, 6 kg	1	11
Kahvakuula: musta, 8 kg	1	11
Kuormapyörä: Urban Arrow Family.	1	11
Teemakassi: erilaisuus.	2	11
Teemalaukku: tunteet.	1	11
Koripallo.	9	11
Kuormapyörä: Babboe Big E.	1	10
Kuormapyörä: Scandinavian Riksa.	1	10
Sähköpyörä: Helkama	1	10
What do you meme?	1	10
Polar panic	1	10
Frisbeegolf-kiekko: long distance driver. Stratus.	1	10
Dr. Eureka	1	9
Arjen esineitä vuosien takaa	1	9
Flexsurfing V2 Air Waveboard.	2	8
Iskuporakone: DeWalt XR Li-ion.	1	8
Käsipainosetti: Enercetics 3 kg	1	8
Muistelulaukku: pula-aika 1: ostokortteja, konsteja ja korvikkeita	1	8
Teemakassi: S2: suomi toisena kielenä.	1	8
Djemberumpu: Toca Freestyle 12"	2	8
Djemberumpu: Toca Freestyle II 10"	1	7
Sähköpyörä: Kalkhoff	1	7
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Maisema A	1	7
Kaverikaruselli ja 79 muuta vuorovaikutusleikkiä	1	7

Vaara-Kirjastojen lainattavat esineet, nide- ja lainausmäärät (2022)

Nimike	Nide- määrä	Lainaus- määrä
Kangaskassi: Vaarakirjastot.	1	7
Muistelulaukku: leikit: vanhoja lasten leikkejä ja leluja	1	6
Muistelulaukku: posti polkee ja tieto kulkee: posti ja lehdet 1920–1960	1	6
Muistelulaukku: pula-aika 2: ostokortteja, konsteja ja korvikkeita	1	6
Muistelulaukku: tiedonvälitys: puhelinlangoilta radioaalloille ja kuvavirtaan: puhelin, radio ja televisio "entisaikaan"	1	6
Denver VPL-120: matkalaukkulevysoitin.	1	6
Lumikengät: Morpho.	1	5
Nasakka: trivial-peli Pohjois-Karjalasta	3	5
Pintalämpötilamittari.	1	5
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Lapsuus A	1	5
Weber Go-Anywhere-brikettigrilli.	1	5
Arena : gladiator league	1	5
Malti ja Sinni -tunnekortit	1	5
Heittopallo: Vortex-pallo.	2	5
Kannettava tietokone: HP EliteBook 840 G3.	1	4
Kirjatuki: puinen.	2	4
Maailemankoulun matkalaukku: lapsen oikeudet 1.	1	4
Kirjaimix: luovasti lukutaitoa rakentaen	2	4
Kahvakuula: musta, 4 kg	1	4
Kävelysauvat: Exel walker 110 cm.	1	3
Maailemankoulun matkalaukku: lapsen oikeudet 2.	1	3
Maailemankoulun matkalaukku: rauhan rakentajat.	1	3
Taapero-teemakassi.	1	3
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Lapsuus B	1	3
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Maisema B	1	3
Verenpainemittari: Microlife BP A100.	1	3
Frisbeegolfkiekkosetti: Kesälahden kirjasto.	2	3
Joulu-teemakassi: jouluista kirjallisuutta.	1	2
Koistinen Kantele: Wing5.	1	2
Koodaus ja ohjelmointi -teemakassi: kirjallisuutta koodauksesta ja ohjelmoinnista.	1	2

Vaara-Kirjastojen lainattavat esineet, nide- ja lainausmäärät (2022)

Nimike	Nide- määrä	Lainaus- määrä
Maailmankoulun matkalaukku: vihreä matkalaukku 1.	1	2
Perinnelaukku: Karjalan rata	1	2
Prym bambusukkapuikot.	3	2
Salibandymaila: right grip.	4	2
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Vanha kaupunkikuva A (Kauppa ja markkinat)	1	2
Akkuporakone Skil 2301.	1	2
Frisbeegolf-kiekko: Discraft X Avenger SS: maximum distance driver 0.5.	2	1
iPad Air Wi-Fi: taulutietokone.	10	1
Koistinen Kantele: EasyWing5.	1	1
Käsipaino: Dumbbell 1,5 kg	1	1
Lentopallo.	2	1
Maailmankoulun matkalaukku: ihmisiä liikkeellä.	1	1
Maailmankoulun matkalaukku: minä ja muut - me yhdessä!	1	1
Maailmankoulun matkalaukku: vihreä matkalaukku 2.	1	1
Mehu-Liisa mehustin.	1	1
Perinnelaukku: Pyhäselkä	1	1
Prym bambuneulepuikot.	2	1
Prym bambupyöröpuikot.	2	1
Pysäköintikiekko.	2	1
Pöytätennismaila.	4	1
Sateenvarjo.	1	1
Teemakassi: kuolema, suru ja menetys.	2	1
Teemakassi: luonto.	2	1
Teemalaukku: eri maiden kulttuurit ja tarinat.	1	1
Teemalaukku: ilmasto ja sää.	1	1
Tennismailasetti: Wilson Monfils Open 103.	1	1
Tunnet sie? -näyttelylaukku: Vanha kaupunkikuva B (Joensuu)	1	1
Virhusaaren seikkailut: toimintakortit kaveritaitojen harjoitteluun	1	1
Nukketeatterimatkalaukku.	3	1

4.3 Vaara-kirjastojen tarjoamat muut jakamistalousoalvelut

4.3.1 Perinteiset aineistot

Jo ennen esinelainausta kirjastot ovat toiminnallaan toteuttaneet jakamistaloutta tarjoamalla asiakkailleen pääsyn omistamaansa aineistoon. Perinteisiä kirjaston tarjoamia aineistoja on esimerkiksi kirjat, lehdet, kartat, CD:t, videot ja DVD:t. Nämä perinteiset aineistot muodostavat kirjaston perustan, joita on nykypäivänä täydennetty esineillä ja sähköisillä materiaaleilla.

Näiden aineistojen avulla kirjastot tarjoavat yhteisölle vapaan pääsyn tiedonlähteisiin ja oppimateriaaleihin lukemista, koulutusta ja kulttuurillista osallistumista edistään. Kirjastot ovat avoimina paikkoina, jotka tarjoavat resursseja ja palveluita kaikille, riippumatta iästä, taustasta tai taloudellisesta tilanteesta.

4.3.2 Yhteistilat

Kirjastojen tilat voidaan ajatella olevan kokonaisuudessa asiakkaille tarkoitettua yhteistilaa. Tämän lisäksi useimmilla Vaara-kirjastoilla on asiakkaille tarkoitettuja varattavia tiloja, jotka ovat joko ilmaisia tai maksullisia. Tilojen käyttöasteet vaihtelevat paikkakunnasta ja tilojen maksullisuudesta riippuen. Tilat ovat useimmiten käytettävissä kirjaston aukioloaikojen sisällä.

Maksuttomien yhteistilojen käyttöasteen kerrotaan Joensuun pääkirjastolla olevan noin 80 % aukioloaikojen sisällä. Poikkeuksena tähän kerrotaan tutkijahuoneet, jotka ovat lähtökohtaisesti aina käytössä. Alla olevassa taulukossa on esitetty Vaara-kirjastoilla olevat asiakaskäyttöön tarkoitettut maksulliset ja maksuttomat yhteistilat.

Vaara-kirjastojen asiakkaiden käyttöön tarkoitetut tilat

Kirjasto	Tila
Joensuun pääkirjasto	Opinpesä Musiikkihuoneet 1 & 2 Pelikuutiot Cube ja Tipe Digitointipiste Näyttelytila, ala-aula Muikku-Sali (maksullinen) Kokoushuoneet 1 & 2 (maksullinen) Tutkijahuoneet (maksullinen)
Kiihtelysvaaran kirjasto	Kokoushuone Näyttelytila
Kontiolahden kirjasto	Etätyötila
Liperin kirjasto	Näyttely-/kokoustila Kirjastosali
Outokummun kirjasto	Olkari Kirjastogalleria
Polvijärven kirjasto	Kellari
Pyhäselän kirjasto	Näyttelytila Kerhotila
Reijolan kirjasto	Henkilökunnan kokoustila Aulan näyttelytila Näyttelyvitrinit
Rääkkylän kirjasto	Kokoushuone Näyttelytila
Ylämyllyn kirjasto	Ryhmätyötila

4.3.3 Yhteiskäyttöön tarkoitetut laitteet

Useimmat Vaara-kirjastot tarjoavat asiakkailleen myös käyttömahdollisuuden internetiin ja yhteiskäyttövälineille, kuten tietokoneet, tulostimet, kopiokoneet ja tabletit. Joensuun seutukirjaston alueella asiakaskäyttöön tarkoitettuja tietokoneita on noin 80 kappaletta, asiakastulostimia 18 kappaletta ja tabletteja 10 kappaletta. Näiden lisäksi Joensuun pääkirjastolla on asiakaskäyttöön tarkoitettuja Hubbletteja 12 kappaletta. Tietoteknisiä laitteita ei ole mahdollista lainata kotiin Vaara-kirjastoista, lukuun ottamatta Outokummun esinelainaamon yhtä kannettavaa tietokonetta.

Tulostimien kerrotaan olevan suurimmassa käytössä yhteiskäyttölaitteista, koska myös henkilökunta käyttää niitä. Myös tietokoneiden kerrotaan olevan asiakkaiden aktiivisessa käytössä. Tablettien asiakaskäytön kerrotaan olleen vähäisempää, kuin tietokoneiden. Tämän kerrotaan johtuvan siitä, että tabletteja säilytetään henkilökunnalla, joka voi nostaa asiakkaan kynnystä pyytää tablettia käyttöönsä.

4.3.4 E-aineistot ja tietotekninen tuki

Vaara-kirjastoilla on tarjolla asiakkaille maksuttomia e-aineistoja. Tarjolla on esimerkiksi e-kirjoja ja e-äänikirjoja, e-lehtiä, musiikin suoratoistopalveluita sekä verkkokursseja. Palveluita voi käyttää Vaara-kirjastojen kirjastokortilla. Materiaalit löytyvät asiakkaan käyttöön verkosta tai ilmaisista sovelluksista.

Vaara-kirjastoissa on tarjolla digiopastusta kaikissa toimipisteissä. Opastusta annetaan kirjaston verkkopalveluiden ja laitteiden käytössä, tiedonhaussa ja jopa asiakkaiden omien laitteiden peruskäytössä henkilökunnan osaamisen mukaan. Opastusta on saatavissa kirjastosta, chatissa ja puhelimesta.

4.4 Vaara-kirjastojen kokemuksia esinelainauksesta

Vaara-kirjastojen osalta kokemuksia esinelainauksesta kysyttiin Joensuun pääkirjastolta, Rääkkylän kirjaston tavaralainauksesta ja Outokummun kirjaston esinelainauksesta.

Esineiden asiakaskäyttö kirjastoissa on ollut mahdollista jo kauan. Joensuun pääkirjastolla muistellaan kotiin lainattavien esineiden yleistyneen noin kymmenen vuotta sitten, kun eri toimijat halusivat tarjota kuntalaisille ilmaiskäyttöön esineitä, kuten liikuntavälineitä ja muistelulaukkuja. Esineet tuotiin tällöin kirjastoihin, sillä sieltä ne tavoittaisivat kuntalaiset helposti. Tästä eteenpäin kirjastojen lainattavien esineiden määrä alkoi tasaisesti kasvaa yhteistyökumppaneiden avulla. Kuitenkin esinelainauksen kerrotaan olevan vielä marginaalista kirjastojen perinteisten aineistolajien, kuten kirjojen lainausmääriin verrattaessa. Esinelainauksen näkyvyys medioissa on kuitenkin ollut jatkuvassa kasvussa, joka on lisännyt asiakkaiden tietoisuutta esinelainauksen mahdollisuudesta. Joensuun pääkirjastosta kerrotaan, että median ja yhteistyökumppaneiden tuoman näkyvyyden takia esineitä ei ole tarvinnut markkinoida asiakkaille.

Esineiden kysynnän ja määrän kerrotaan kasvaneen tasaisesti vuosien aikana. Lainattavissa olevien esineiden määrää tullaan jatkossakin kasvattamaan maltillisesti kirjastoissa sopivien yhteistyökumppaneiden avulla. Kirjastojen olemassa olevien esineiden kerrotaan tulleen lähtökohtaisesti lahjoituksina tai yhteistyökumppaneiden kautta. Kirjastojen aineistomäärärahoja ei ole tarkoitettu esineiden ostamiseen, jonka takia yhteistyökumppaneiden ja lahjoittajien rooli esinelainauksen mahdollistamisessa on tärkeä. Yhteistyökumppaneiden mahdollinen osallistuminen esineiden huoltamiseen koetaan myös arvokkaaksi. Esineiden huoltaminen voi olla kallista, eikä siihen tarvittavaa osaamista välttämättä löydy kirjaston

henkilökunnalta. Kirjastot kertovat olevansa jatkossakin avoimia uusille yhteistöille esineiden lainaus-toimintaa edistääkseen. Esineiden lahjoittajilta toivotaan ehjiä ja toimivia esineitä.

Kirjastojen asiakkaat voivat esittää toiveita haluamistaan aineistoista kirjastoille suullisesti ja palau-telaatikoiden kautta. Esinetoivomuksia kerrotaan tulleen paljon, eikä kaikkiin voida valitettavasti vas-tata. Asiakkaiden taholta toivottuja esineitä on ollut esimerkiksi lämpökamera, trangia, näytön kalib-rointilaite, hiilidioksidimittari, taidekuvia ja -teoksia, kosteusmittari, metallinilmaisin, urheiluvälineet, siivousvälineet sekä käsitöihin ja puutarhan hoitoon liittyvät esineet. Lisäksi Joensuun pääkirjastolle on tullut asiakkailta toive 3D-tulostimesta yhteiskäyttöön. Outokummun ja Rääkkylän esinelainaamoja pe-rustettaessa asiakkailta oli kartoitettu kyselyiden avulla mitä esineitä he haluaisivat lainata kirjastoista ja aineistoa oli hankittu vastauksiin perustuen.

Eselainaus koetaan kirjastoissa hyvänä lisäpalveluna asiakkaille, vaikka se ei ole kirjastolain velvoittamaa toimintaa. Kiertotalouden edistäminen sopii hyvin kirjastotoiminnan arvoihin, jonka takia esi-nelainaus pidetään tärkeänä. Esinelainaus toteuttaa osaltaan myös kirjastolain tavoitteita elinikäisen oppimisen edistämisestä, osaamisen kehittämisestä ja aktiivisesta kansalaisuudesta. Erityisesti lainatta-vat soittimet koetaan edistävänä tekijänä musiikkikirjastopalveluille.

Lähtökohtaisesti esinelainauksen toteuttamista ei pidetä kirjastoista vaikeana tai ongelmallisena. Esiin tulleita haasteita esinelainaukseen liittyen kerrotaan olevan tilojen riittävyys, logistiset toteutukset, esineiden huoltaminen ja asiakkaiden toiveisiin vastaaminen. Esineiden varastamisen ja rikkoutumisen kerrotaan olleen vähäistä, muutamia yksittäisiä tapauksia lukuun ottamatta. Kirjastot ovat alun perin suunniteltu perinteisiä aineistoja varten, mikä saattaa aiheuttaa haasteita esineiden säilyttämisessä ja si-joitamisessa kirjaston tiloihin, erityisesti suurten esineiden kohdalla. Esineiden huoltaminen voi joskus olla kallista, eikä kirjastoilla välttämättä ole varattu erityisiä määrärahoja tähän tarkoitukseen. Tästä syystä koetaan tärkeäksi, jos olemassa olevat yhteistyökumppanit voivat osallistua lahjoitettujen esinei-den huoltamiseen. Vaara-kirjastojen välillä on mahdollista siirtää joitakin esineitä, mutta kaikkia esi-neitä ei voida logistisista syistä siirtää kirjastojen välillä, jotta vältetään esineiden vahingoittuminen ja varmistetaan turvallinen kuljetus. Yhteistyökumppanit voivat myös asettaa rajoituksia tietyille esineille, jolloin ne ovat saatavilla vain paikallisesti tietyllä alueella. Viime vuosina lainattavien esineiden kysyntä ja toiveet ovat kasvaneet, mikä on tuottanut haasteita niihin vastaamiseen. Kirjastoissa halutaan edistää kiertotaloutta, joten koetaan valitettavana, ettei kaikkia asiakkaiden toiveita voida täysin toteuttaa.

Kirjastot kokevat tämänhetkisen esinelainauksen toimintamallin toimivaksi. Esinelainauksen toi-mintamalli on rakentunut käytännön kautta ja se elää jatkuvasti esinekohtaisesti. Kuitenkin tilanpuute, palveluajan rajoitteet ja kirjastolainausjärjestelmän soveltuvuus joihinkin esineisiin ovat ilmenneet on-gelmallisiksi tekijöiksi. Esimerkiksi pelikonsoleiden osalta on otettu käyttöön lainausaika palveluajan puitteissa, millä pyritään estämään mahdollisia väärinkäytöksiä. Tämä lisää henkilökunnan työmäärää ja saattaa aiheuttaa hämmennystä niiden asiakkaiden keskuudessa, jotka ovat tottuneet omatoimiseen lai-naamiseen. Kirjastot ovat vastaanottaneet parannusehdotuksia ja tekevät muutoksia mahdollisuuksien mukaan, kuten suurien esinekokonaisuuksien muokkaaminen pienemmiksi, joka helpottaa niiden lainaa-mista käytännössä. Kirjastoissa on myös noussut esiin ajatus ikärajojen käyttöönotosta, erityisesti kal-liimpien esineiden osalta. Kirjaston lainausjärjestelmä ei välttämättä vastaa hyvin kaikkiin tarpeisiin, kuten kesäisin lainattavissa oleviin Joensuun pääkirjaston kuormapyöriin ja Outokummun esinelainaa-mon polkupyöriin.

Kirjastot kokevat esinelainauksen sopivan hyvin osaksi kirjastotoimintaa, eivätkä näe tarvetta pal-velun ulkoistamiseksi toiselle toimijalle. Kirjastot eivät myöskään pyri saavuttamaan yksinoikeutta il-maiseen esinelainaukseen, vaan toivoisivat vastaavia palveluita olevan monipuolisemmin tarjolla kulut-tajille. Tulevaisuudessa kirjastoissa uskotaan esinelainauksen suosion kasvavan edelleen, kun ihmisten toimintamallit muuttuvat enemmän kierto- ja jakamistalousmalliin soveltuvaksi. Suosion kasvaessa kir-jastojen paine uusien esineiden hankkimiseen tulee kasvamaan. Näkyvyyden takia myös yhteistyökump-panit ja asiakkaat ovat aktivoituneet enemmän esinelainauksen parissa. Kirjastoissa uskotaan yhteistyö-kumppaneiden määrän lisääntyvän tulevaisuudessa.

5 Yrityspohjaisen esinelainauksen liiketoimintapotentiaali

Tuote palveluna (Product-as-a-Service) -liiketoimintamalli edustaa yhtä jakamistalouden toteutustapaa. Sen periaatteena on tarjota kuluttajille palvelua, kuten tuotteen vuokraamista, sen sijaan että tuote myytäisiin omaksi. Tällä tavoin kuluttajat siirtyvät omistamisen painopisteestä kohti käyttöä, lainaamista ja vuokraamista. Tuotteen omistajuus säilyy valmistajalla tai palveluntarjoajalla koko asiakassuhteen ajan, mikä tarkoittaa, että he vastaavat tuotteen toimivuudesta, huollosta ja ylläpidosta sen koko elinkaaren ajan. Tämä säästää kuluttajien rahaa ja aikaa. Malli kannustaa yrityksiä valmistamaan kestäviä ja laadukkaita tuotteita kertakäyttöisten sijaan.

Mallin ympäristöhyödyt ovat linjassa jakamistalouden muiden toimintamallien tuomaan ympäristöhyötyyn. Tuottamalla kestäviä, laadukkaita ja huollettavia tuotteita, jotka pysyvät käytössä pitkään, voidaan hillitä kulutusta ja vähentää ilmastolle haitallisia päästöjä. Pienemillä tuotantomäärillä yritykset voivat vaikuttaa tuotteisiinsa käytettävien raaka-aineiden määrään. Lisäksi yrityksillä on paremmat resurssit vaikuttavat tuotteiden kierrätykseen ja uudelleenkäyttöön, mikä tekee tuote palveluna -liiketoimintamallista ekologisesti kestävämmän vaihtoehdon verrattuna perinteiseen omistamiseen.

Tuote palveluna-liiketoimintamalli tarjoaa useita etuja yrityksille ja kuluttajille:

Etuja yrityksille:

- **Jatkuvat tulovirrat:** Liiketoimintamalli mahdollistaa jatkuvat tulot palveluiden tarjoamisesta, mikä voi olla taloudellisesti ennustettavampaa kuin yksittäisten tuotteiden myynti.
- **Parempi asiakassuhde:** Koska yritys säilyttää omistajuuden ja vastuun tuotteista, se voi tarjota parempaa asiakastukea ja luoda vahvemman suhteen kuluttajiin.
- **Kestävät käytännöt:** Tuotteiden pitkäikäisyys ja mahdollisuus kierrätykseen vähentävät ympäristövaikutuksia, mikä voi olla yrityksille kilpailuetu ja vastata kestävä kehityksen odotuksiin.
- **Innovaatiot:** Jatkuva asiakassuhde mahdollistaa yrityksille paremman ymmärryksen asiakkaiden tarpeista, mikä voi ohjata tuotekehitystä ja innovaatioita.
- **Laajempi markkina-alue:** Palveluna tarjoaminen voi avata mahdollisuuden tavoittaa uusia asiakassegmenttejä, jotka voisivat olla taloudellisesti haastavampia perinteisen myyntimallin kautta.

Etuja kuluttajalle:

- **Kustannussäästöt:** Kuluttajat voivat nauttia tuotteen käytöstä ilman suurta alkupääomaa, kun he maksavat vain palvelusta tai vuokrasta. Tämä voi tehdä laadukkaista tuotteista saataville myös niille, joilla ei olisi varaa ostaa niitä.
- **Ylläpidon ja huollon helppous:** Kuluttajan ei tarvitse huolehtia tuotteen ylläpidosta, korjauksista tai huolloista, koska ne kuuluvat palvelun tarjoajan vastuulle. Tämä säästää aikaa ja vaivaa.
- **Päivitettyjen tuotteiden saatavuus:** Palveluntarjoaja vastaa tuotteen päivittämisestä ja tarjoaa ajan tasalla olevat versiot. Kuluttajat saavat siten käyttöönsä aina uusimman teknologian ja ominaisuudet.
- **Ympäristöystävällisyys:** Kun tuotteen elinkaaren hallinta on keskitetty palveluntarjoajalle, tuotteiden pitkäikäisyys ja kierrätysmahdollisuudet paranevat, mikä edistää kestävä kulutusta.

Vaikka Tuote palveluna -liiketoimintamalli tarjoaa monia etuja, siihen liittyy myös tiettyjä riskejä, jotka on huomioitava yrityksen ja kuluttajan näkökulmista:

Riskit yritykselle:

- **Alkupääomakustannukset:** Siirtyminen perinteisestä myyntimallista palvelupohjaiseen voi vaatia merkittäviä investointeja esimerkiksi palvelualueiden kehittämiseen, päivittämiseen tai integroimiseen.
- **Ylläpidon ja huollon kustannukset:** Yritys on edelleen vastuussa tuotteiden toimivuudesta, mikä voi lisätä huoltokustannuksia ja teknistä tukea.
- **Innovaatoriski:** Jatkuva tuotekehitys ja innovaatiot ovat välttämättömiä, jotta pysytään kilpailukykyisenä. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia ja riskin siitä, että uudet versiot eivät välttämättä vastaa asiakkaiden odotuksia.
- **Vastuu tuotteista:** Yrityksen on kannettava vastuu tuotteista niiden koko elinkaaren ajan, mikä voi aiheuttaa juridisia ja taloudellisia riskejä esimerkiksi tuotteen vahingoittuessa tai aiheuttaessa vahinkoa.
- **Toimintamallit:** Asiakkaiden vallitseva käsitys tuotteen omistamisen helppoudesta ja välttämättömyydestä

Riskit asiakkaalle:

- **Palvelun keskeytykset:** Asiakkaat voivat kokea haittoja, jos palveluun tulee keskeytyksiä esimerkiksi teknisten ongelmien vuoksi.
- **Dataturvallisuus:** Kun tuotteet ovat yhteydessä verkossa, syntyy riski tietoturvaongelmista ja asiakkaiden henkilökohtaisten tietojen vuotamisesta.
- **Hintojen nousu:** Palveluiden hinnoittelu saattaa muuttua ajan myötä, mikä voi aiheuttaa asiakkaille taloudellisia haasteita.
- **Vaihtoehtojen puute:** Jos palveluntarjoaja on ainoa merkittävä markkinatoimija, asiakkailta voi olla rajallisesti vaihtoehtoja, mikä vähentää kilpailua ja voi nostaa hintoja.
- **Epävarmuus omistajuudesta:** Asiakkaat saattavat kokea epävarmuutta, kun he eivät omista fyysisesti tuotetta, vaan ainoastaan palvelun sen käyttöön.

Lainaus- ja vuokrauspalveluiden käyttö ei ole vielä vakiinnuttanut asemaansa Suomessa. Lainaus koetaan satunnaisena toimintana, erityisesti harvoin käytettyjen ja kalliiden esineiden kohdalla. Arkisten esineiden, kuten lasten lelujen tai huonekalujen lainaus on vielä harvinaista. Kuitenkin kuluttajien kiinnostus lainaamista ja vuokraamista kohtaan on kasvussa aiheen näkyvyyden ja ekologisten toimintamallien yleistyessä.

Esinelainaus suosion kasvuun vaikuttaa monia haasteita, jotka saattavat toimia esteenä palvelujen laajemmalle käytölle. Yksi tällainen haaste on esineiden vuokraus- ja lainauspalvelujen heikko tunnettuus. Useat kuluttajat eivät ole vielä tietoisia näistä palveluista, mikä vähentää niiden käytön yleisyyttä. Toinen este liittyy kuluttajan ajatukseen lainaamisen vaivalloisuudesta. Jos esineiden lainaamiseen liittyy monimutkaisia prosesseja tai se koetaan vaivalloiseksi, kuluttajat saattavat olla haluttomia käyttämään näitä palveluja. Käyttäjystävällisten ja vaivattomien lainausjärjestelmien kehittäminen voisi ratkaista tämän ongelman. Lisäksi mielikuvat ja käsitykset esineiden lainaamisesta voivat muodostaa esteen. Kuluttajilla saattaa olla ennakkoluuloja tai negatiivisia mielikuvia lainaamiseen liittyen, mikä estää heitä kokeilemasta palveluja. Tiedottamisen ja markkinoinnin avulla voidaan pyrkiä muuttamaan näitä mielikuvia ja korostamaan lainauspalvelujen positiivisia puolia.

Vaikka esinelainaus on useita myönteisiä näkökohtia, kuten kestävyys ja resurssien säästäminen, on tärkeää lisätä kuluttajien tietoisuutta palveluista. Tietoisuuden lisääntyessä ja mahdollisesti

myönteisten lainauskokemusten karttuessa kuluttajat saattavat olla halukkaampia kokeilemaan esinelainamista ja siirtymään omistamisesta jakamiseen.

Eselainamisella voi olla merkittävää liiketoimintapotentiaalia. Tämän tyyppinen liiketoiminta voi tarjota kestäviä vaihtoehtoja kulutustottumuksille ja vastata kasvavaan kiinnostukseen ympäristöystävällisempiin vaihtoehtoihin. Liiketoimintapotentiaali riippuu kuitenkin monista tekijöistä, kuten asiakkaiden hyväksynnästä, markkinoiden kasvusta, kilpailijoiden toiminnasta ja yrityksen kyvystä tarjota houkuttelevia ja toimivia palveluita.

Lähteet

- Kirjasto on jakamistalouden suunnan näyttäjä. 2022. Helmet verkkosivut. [https://www.helmet.fi/fi-FI/Tapahtumat_ja_vin-kiit/Uutispalat/Kirjasto_on_jakamistalouden_suunnannaytt\(186091\)?fbclid=IwAR1FReW-JbN6gYkeFMGve8_PkMTRfO_sy_MXUmAk7yVFLyZKPnYt6P_QNk](https://www.helmet.fi/fi-FI/Tapahtumat_ja_vin-kiit/Uutispalat/Kirjasto_on_jakamistalouden_suunnannaytt(186091)?fbclid=IwAR1FReW-JbN6gYkeFMGve8_PkMTRfO_sy_MXUmAk7yVFLyZKPnYt6P_QNk)
- Laasonen, M. 2023. Esineiden lainaus Rääkkylän tavaralainaaamossa. Sähköpostiviesti 5.11.2023.
- Lahdensalo, A. 2023. Kuluttajien houkuttelevuus esinelainaaamopalveluiden pariin. Case: HSY:n kestävän kaupunkielämän-ohjelma. Opinnäytetyö, Laurea-ammattikorkeakoulu, Tradenomi (Ylempi AMK), Master of business Administration. [.Lahdensalo_Aino.pdf \(theseus.fi\)](#)
- Moilanen, A., Nyman, T. & Kangas, R. 2023. Palvelupäälliköt. Joensuun kaupunki. Haastattelu 8.11.2023.
- Moilanen, A & Vaara-kirjastojen kokoelmatyöryhmä. 2022. Vaara-kirjastojen kokoelmapolitiikka. finna.fi. [VAARA-KIRJASTOJEN KOKOELMAPOLITIIKKA \(finna.fi\)](#)
- Niemi, E. 2023. Esineiden lainaus Outokummun esinelainaaamossa. Sähköpostiviesti 31.10.2023.
- Orasmaa, A., Laurila, L. & Liimatainen, H. 2020. Omistamisen muutos kiertotaloudessa. Sitran selvityksiä 175. Joulukuu 2020. <https://www.sitra.fi/app/uploads/2020/12/omistamisen-muutos-kiertotaloudessa.pdf>
- Sjöstedt, T. 2018. Mitä nämä käsitteet tarkoittavat. Artikkel. Sitra. Julkaistu 26.06.2018. [Mitä nämä käsitteet tarkoittavat? - Sitra](#)
- Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkköjulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/>

Liitteet

Liite 1.

Alla luettelo Vaara-kirjastojen lainaamista peleistä vuonna 2022. Pelit on listattu suurimmasta lainausmäärästä pienimpään.

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainausmäärä
Inkan aarre = Inkas skatt /	1	136
Carcassonne /	1	95
Who did it? /	1	90
Paw Patrol Lotto Domino Memo.	1	90
Battle sheep /	1	89
Cluedo : klassinen mysteeripeli.	1	79
Splendor /	1	77
Sanasota /	1	74
Dixit.	1	72
Wingspan /	1	72
Eläinpyramidi /	1	71
Pipsa Possu : kuralätäkkö.	1	69
Yatzy.	1	68
Trivial pursuit : perhepainos.	1	66
Junior Alias : sanaselityspeli.	1	65
Salaisuuksien saari /	1	63
Minun ensimmäinen pelini : Palokunta /	1	61
Arvaa kuka? = Vem där?	1	60
Mörköjahti = Monsterjakten /	1	59
Kingdomino /	1	58
Sherlock express /	1	54
Tatun ja Patun Suomi peli.	1	54
Ubongo : vauhdikas päättelypeli /	1	53
Sushi go! /	1	52
Coral reef.	1	52
Codenames /	1	51
Carcassonne big box /	1	50
Carcassonne junior /	1	49
Herra Hakkaraisen seitsemän ihmettä.	1	49
iKNOW Suomi.	1	49
Junior Alias : kuvaselityspeli.	1	48
Dominion : Valtakunta /	1	48
Kitty cat /	1	48
Majesty : oma kruunu - oma kuningaskunta /	1	47
Terra : mainio maantietopeli /	1	47
Ticket to ride : Europe /	1	47

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Hoksaa! : touhukas tutkailupeli.	1	44
Minecraft : builders & biomes /	1	43
Quest for El Dorado /	1	43
Shadow master /	1	43
Uno flip! : korttipeli.	1	43
Original Alias.	1	42
Castles of mad king Ludwig /	1	41
Baluba /	1	41
Hurjan hauska autokilpa : koko perheen vauhdikas autopeli /	1	41
Afrikan Tähti : retkikunnat /	1	40
Monopoly : nopean sijoittajan kiinteistöpel.	1	38
Camel cup /	1	38
Scrabble.	1	38
Suomi tietopeli : mitä jokaisen suomalaisen tulee tietää.	1	37
Copenhagen /	1	36
Smart10 junior / suunnittelija: Arno Steinwender & Christoph Reiser.	1	36
New York 1901 /	1	36
10 days in Europe /	1	36
Halli klack! /	1	36
Noa /	1	34
Cortex challenge : the brain party game /	1	34
Munchkin / pelin suunnittelu: Steve Jackson ; kuvitus: John Kovalic ; käänös: Johanna Virtanen.	1	33
Muumipeli = Muminspelet /	1	33
Azul : stained glass of Sintra /	1	33
Icebreaker Snow : hyytävä seikkailu merellä /	1	33
Herra Hakkarainen Choco.	1	32
Kellotomin kummitukset /	1	32
Mucca pazza /	1	32
Hotel mystery /	1	32
Blue Lagoon /	1	31
Coloretto+ /	1	31
Planet /	1	31
[Metsä] : [palapeli] = puzzle /	1	31
Equinox /	1	31
Kanin hop hop /	1	30
The Sherlock files : elementary entries /	1	30
Harry Potter Hogwarts battle : defence against the Dark Arts /	1	30
Ticket to ride : New York /	1	30
Timanttiponit /	1	29
Vauhtia ja vipinää : liikunnallinen peli perheen pienimmille /	1	29
The crew : The quest for planet nine /	1	29

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Cards against humanity : a party game for horrible people	1	28
L.O.L. surprise! memo.	1	28
Muumilaakson puuhapolku.	1	28
Muumin numeropeli 123 : Peli, joka opettaa numeroita : Opi uutta pelaamalla.	1	28
Pipsa Possu mutaiset jalanjäljet = Peppa Pig leriga fotspår.	1	28
Pop'n find Choco.	1	28
Suomi tietopeli : junior.	1	28
Haaste! /	1	28
Tokaido /	1	28
Mr. Jack /	1	27
Flip /	1	27
Meadow /	1	27
Minun ensimmäinen pelini : Nyt kylpyyn! /	1	27
Lost ruins of Arnak /	1	27
Cupcake academy /	1	27
Mysterium /	1	27
Tapestry : a civilization game /	1	27
Catan /	1	27
Disney Villainous.	1	27
Opetellaan kirjaimia ja sanoja.	1	27
Unlock! : escape adventures /	1	27
Hoksotin : hauska huomiokykykypeli /	1	27
Minun ensimmäinen pelini : Myyrä /	1	27
Brains : Japanilainen puutarha /	1	27
Junior labyrinth /	1	27
Star Wars labyrinth /	1	27
Halli galli /	1	27
Aku Anka lautapeli.	1	26
Herra Hakkarainen Kimble.	1	26
Junior Alias : kuvaselityspeli : matkapeli.	1	26
Rappakalja : extreme.	1	26
Suuri avaruuspako /	1	26
Touché.	1	26
Unlock! : mythic adventures /	1	26
7 wonders duel /	1	26
Stone age = Kivikausi/	1	26
Race to the north pole /	1	25
Menolippu : Eurooppa /	1	25
Smart Farmer /	1	25
Katamino /	1	25
Scythe /	1	25
5 in 1 : wooden games.	1	25

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Monopoly : ultimate banking.	1	25
Unlock! : the escape game : Star Wars /	1	25
Pikku Prinssi : Tee minulle planeetta /	1	25
Queendomino /	1	25
King of Tokyo /	1	25
Sherlock Holmes consulting detective : The Thames murders & other cases /	1	25
It's a wonderful world /	1	25
Kadonnut kaupunki : Selviytymisen jano /	1	25
Century : Eastern wonders /	1	24
Ticket to ride : Asia + Legendary Asia /	1	24
Gemblo /	1	24
Second chance /	1	24
Story chest /	1	24
Catan : junior /	1	24
Perhe Alias /	1	24
Rappakalja : maailman suosituin bluffauspeli.	1	24
Trivial Pursuit : 2000-luku : parhaat kysymykset 2000-luvulta.	1	24
Evolution /	1	24
Pingwin deluxe! /	1	24
Azul /	1	24
Muumipeikon kalaretki = Mumintrollets fisketur /	1	24
Rory's story cubes = Tarinakuutiot : MAX /	1	24
Bang! /	1	24
0-9 /	1	23
Carcassonne. 3. lisäosa, Lohikäärme ja Linnanneito /	1	23
Memories from Finland.	1	23
Moomin kimble.	1	23
Place : peli maailmasta kiinnostuneille.	1	23
Taco, katti, pukki, juusto, pizza /	1	23
Atlantis /	1	23
Monza : jännittävä autokilpailupeli /	1	23
Zombie teenz evolution /	1	23
Timanttiponit : pilvien pinoamispeli /	1	23
Rory's story cubes : actions /	1	23
Korvanmetsästys /	1	22
Seikkailujen saari : ilmaisun iloa, tunnetaitoja ja löytämisen riemua /	1	22
Carcassonne : Etelämeri /	1	22
5 sekuntia : peli nopeasti ajatteleville ja puhuville!	1	22
Arvaa kuka? : korttipeli.	1	22
Etsi ja löydä safariseikkailu.	1	22
Reuhurinne : keksi sana.	1	22
Unstable unicorns : Build a unicorn army, betray your friends, unicorns are your friends now /	1	22

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
7 wonders /	1	22
Skylines /	1	22
3D Labyrinth /	1	22
Stuffed fables : an adventure book game /	1	22
Dungeon Rush /	1	21
Azul : Summer pavillion /	1	21
Absolutely English! : a fun and effective game to improve your English /	1	21
Villit varsat /	1	21
Ticket to ride : United Kingdom + Pennsylvania /	1	21
Minun ensimmäinen pelini : Kalastus /	1	21
Bermuda pirates /	1	21
Bohnanza /	1	21
Stone age junior /	1	21
Frenemy dice /	1	21
Räävelin rohtotohtorit /	1	21
Miau! /	1	21
Alias : sanaselityspeli : 3200 selitettävää sanaa!	1	21
Diamant : jännittävä seikkailu hylätyissä kaivoksissa! /	1	21
Maxi Yatzy.	1	21
Othello.	1	21
Lohikäärmeen henkäys /	1	21
Leo menee parturiin /	1	21
Mikä muuttuu...? Muumitalossa /	1	21
Fantastic park /	1	21
Flamme rouge /	1	21
Viral /	1	20
1918 : Veli veljeä vastaan = Brother against brother /	1	20
The Sherlock files Vol. II : curious capers /	1	20
Port Royal /	1	20
Spirit island /	1	20
Dominion : Kaukaiset rannat : 2. lisäosa /	1	20
Blitz /	1	20
Arvaa mitä ajattelen?! : sanallinen ilmaisu, luovuus : hulvaton perhepeli /	1	20
Kaleva of Finnish forests : duel of the mythical legends : strategic game from the far North	1	20
Memo.	1	20
Monopoly : Fortnite.	1	20
Secret Hitler /	1	20
[Prinssi ja lohikäärme] : [palapeli] = puzzle /	1	20
Zen garden /	1	20
The original Rummikub : brings people together : classic /	1	20
Small World of Warcraft /	1	20

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Nidavellir /	1	19
Peikkopolku = Troll trail /	1	19
Deja-vu? /	1	19
Tempo /	1	19
Gold fever /	1	19
Manno monster /	1	19
Mansions of madness /	1	19
Imhotep /	1	19
Dinosaurius seikkailu : Onnistutko ohittamaan suolla piileskelevät dinosaurukset?	1	19
iKNOW Perhe.	1	19
Maatilalla.	1	19
Opetellaan luontoa.	1	19
Rimmaako? : riemukas riimilotto /	1	19
Shakki = Schack.	1	19
Jórvik /	1	19
Arctic race.	1	19
Photosynthesis /	1	19
Mariposas /	1	18
Pirates Jr. : hide & seek /	1	18
Isle of Skye : from chieftain to king /	1	18
Shakkis : nopeatempoinen ja hauska shakkimuunos /	1	18
Cirkus Topito /	1	18
Dicum /	1	18
Sanaseikkailijat : koko perheen iloinen sanapeli /	1	18
Dominion : Alkemia : 3. lisäosa /	1	18
Cluedo junior : kadonneen kakunpalan arvoitus.	1	18
Kekkerit = Kalas = Party.	1	18
The snallygaster situation : kids on bikes board game /	1	18
[Prinsessat] : [palapeli] = puzzle /	1	18
Dragomino /	1	18
Vampyyrijuhlat = Vampyrparty /	1	18
Pandemic hot zone : North America /	1	18
Maatilan karkulaiset /	1	18
Century : Spice road /	1	18
Carcassonne. 6. lisäosa, Käräyt ja Kartanot /	1	17
Blitz 2.0 /	1	17
Haluatko miljonääriksi.	1	17
Jolly Polly.	1	17
Pako Kummituslinnasta.	1	17
Shakki.	1	17
Smart 10.	1	17
Suomen mestarin sanapeli : sanastoa kasvattava korttipeli kielenopiskelun tueksi.	1	17

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Väärin on oikein : väärät vastaukset ovat valttia! /	1	17
Minecraft : builders & biomes : a Minecraft board game /	1	17
Fauna : eläimellisen hauska tietopeli /	1	17
Arkwright : the card game /	1	16
Dixit. 7, Revelations /	1	16
Micromacro : Rikospaikalla /	1	16
Dominion : Elonkorjuu : 5. lisäosa /	1	16
Pandemic : Reign of Cthulhu /	1	16
6-in-1 : kuusi peliä yhdessä : shakki, tammi, backgammon, domino, mylly, yatzy.	1	16
Numero-domino.	1	16
Party Haaste!	1	16
Village / suunnittelijat: Inka & Markus Brand ; kuvitus: Dennis Lohausen ; suomennos: Mikko Saari.	1	16
Amul /	1	16
The resistance /	1	16
Smallworld /	1	16
Koiramäen Suomen historia : muistipeli /	1	16
Honshu /	1	16
Ensimmäiset pelini : kirjainmuistipeli, lotto, numero-palapelit /	1	15
Telmivät tenavat : liikunnallinen peli perheen pienimille /	1	15
Minun ensimmäinen pelini : Nälkäinen nalle /	1	15
First empires /	1	15
Carcassonne : kivikausi = stenåldern /	1	15
Carcassonne : Star Wars edition /	1	15
Carcassonne. 1. lisäosa, Kirkot ja Kievarit /	1	15
Herra Hakkarainen Memo.	1	15
Monopoly : fast dealing property trading game : World of Warcraft.	1	15
Noidan pata : taikasauva heilahtaa, loitsu padasta leimahtaa! : näyttele ja esitä!.	1	15
Poliittisesti epäkorrektia.	1	15
Rummikub : brings people together.	1	15
Gravity superstar /	1	15
Power grid /	1	15
Lazio 1356.	1	15
Taru sormusten herrasta : kaksinkamppailu /	1	15
Tsuro of the seas : a game of treacherous waters /	1	14
Agricola /	1	14
Nova luna /	1	14
Halli galli : extreme /	1	14
Eclipse : New dawn for the galaxy /	1	14
Dominion : Hovin juonet /	1	14
Carcassonne. 5. lisäosa, Kreivi ja Kuningas /	1	14

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
80-luku : vuosikymmenen peli.	1	14
90-luku : vuosikymmenen peli.	1	14
Catanin uudisasukkaat /	1	14
Cheese please!.	1	14
Muumien hillojahti = Mumintrollens syltjakt /	1	14
Virheistä viis : peli, jossa virheet vievät voittoon! = Finn fem fel : spelet där flest fel är helt rätt!	1	14
Super Farmari /	1	14
Minun ensimmäinen pelini : Nyt nukkumaan /	1	14
Citadels : peli täynnä keskiaikaisia kaupunkeja, yli- myksiä ja juonittelua /	1	14
Etanaralli /	1	13
ISS Excalibur 2049.	1	13
Ubongo junior /	1	13
Lagoonies /	1	13
Zoo Mix Max /	1	13
Afrikan tähti = Afrikas stjärna /	1	13
Anti-virus original.	1	13
Lumottu metsä.	1	13
Muumi Viidakkoseikkailu = Äventyr i djungeln.	1	13
Tunteiden värit : lautapeli /	1	13
Sagrada /	1	13
Dark souls : the board game /	1	13
7 signum /	1	13
Mr. Wolf /	1	13
15 minute heist = 15 minuutin keikka = 15 minuters kuppen = 15 minutters kupp = 15 minutters kup.	1	12
Olipa kerran... /	1	12
Lohikäärmebingo /	1	12
Concept /	1	12
Patchwork = Tilkkutäkki /	1	12
7 for the queen /	1	12
Stronghold : undead /	1	12
Cluedo : suuri etsiväpeli.	1	12
Guinness world records.	1	12
Numerot ja laskeminen.	1	12
Rasvattu salama : Lystikäs liikennesääntöpel.	1	12
Winnie the Pooh bingo = [Nalle Puh bingo].	1	12
Winnie the Pooh lotto.	1	12
Crystal cave : Kristallikaivos /	1	12
Virus! : tautisin korttipeli /	1	12
Dune : betrayal /	1	12
Eläinteatteri.	1	11
Munchkin : zombies /	1	11
Robogem.	1	11

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Air, land, and sea : critters at war /	1	11
Dixit Odyssey /	1	11
Dixit. 2, Quest /	1	11
Dixit. 4, Origins /	1	11
Carcassonne : + minilisäosa "Juhlat" /	1	11
Bezzewizzer.	1	11
Land of clans.	1	11
Niagara /	1	11
Piirrä & arvaa : kuva-arvoituspeli.	1	11
Totem : a family strategy game.	1	11
Magic labyrinth /	1	11
Cóatl /	1	11
Icecool /	1	11
Celtic /	1	11
Ovela apina : hedelmäinen viidakkopeli /	1	10
Minä itse osaan kirjaimet : 100 hauskaa tehtävää /	1	10
Fungi /	1	10
Mondo /	1	10
Chess : wooden game = Jeu d'éches = Schaak = Schack = Sjaak = Schack = Shakki.	1	10
Ihanat eläimet : ensimmäinen muisti- ja noppapeli /	1	10
Lotto.	1	10
Memo ABC.	1	10
Minä itse osaan vastata : 100 hauskaa kysymyskorttia /	1	10
Muisti ja logiikka : Muista ja koe onnistumisen iloa.	1	10
Suomen hauskin huutokauppapeli.	1	10
Word rush.	1	10
Oregon /	1	10
Living forest /	1	9
Alhambra /	1	9
Minun ensimmäinen pelini : Nallen värit ja muodot /	1	9
Pharaoh code /	1	9
Madeira /	1	9
Zoobaloo /	1	9
Dominion : Killat : 8. lisäosa /	1	9
60-luku : vuosikymmenen peli.	1	9
Domino : double 6 set.	1	9
Kalaha.	1	9
Koodinpurku : ratkaistavat salakoodikortit /	1	9
Lasten Alfapet : hauska sanapeli!	1	9
Safari.	1	9
Tower : wooden classic = Torni.	1	9
Catapults : linnojen valtiaat! = kampen om bordet! /	1	9
Beez /	1	9

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Kuopio : tutustu pelaamalla Kuopion historiaan /	1	8
Magic maze /	1	8
Port Royal : lisäosa /	1	8
Minun ensimmäinen pelini : Pöriäinen /	1	8
Speedy roll = Sukkela siili /	1	8
Catan : löytöretket & merirosvot : lisäosa /	1	8
Atomisankarit: Big Bang Legends: puuhaseikkailu al- kuaineiden maailmassa/	1	8
Backgammon.	1	8
Chinese checkers = Kiinanshakki.	1	8
Muumi lotto /	1	8
Muumi memo.	1	8
Peppa Pig : my first Vildkatten = my first Villkatten = my first Vildkatten = my first Villikissa.	1	8
Totem.	1	8
Yatzy : 40 games.	1	8
Discover : lands unknown /	1	8
Dinodeck /	1	8
Arnak : kadonneet rauniot /	1	7
IMAGINE /	1	7
Dominion : Katovuodet : 7. lisäosa /	1	7
Everdell /	1	7
Chess = Shakki.	1	7
Dosa.	1	7
Laiva on lastattu : opetellaan kirjaimia ja sanoja.	1	7
Maailman lapset.	1	7
Opetellaan taitoja.	1	7
Piirrä ja arvaa junior.	1	7
Richard Scarry's Busytown : Eye found it!.	1	7
Sana bingo.	1	7
Silmänilo : 50 optista harhaa.	1	7
When I dream /	1	6
Berried treasure /	1	6
Seas of fortune hansa.	1	6
Nations /	1	6
Aakkoset : muistipeli /	1	6
Suupaltti : lautapeli suomen opiskelijoille /	1	6
Kirjainruletti : sanapeli pyyhittävillä tusseilla /	1	6
Riemuhetki : seuraa reittiä, etsi ja tunnista /	1	6
Torakkapokeri = Kackerlackspoker /	1	6
I [love] Finland : kuinka hyvin tunnet kotimaasi?.	1	6
Kello ja viikko : Ajoissa oleminen sujuu leikiten.	1	6
Koirankujeita : 144 koirakorttia loogisiin päättelytehtä- viin ja ajattelutaitojen kehittämiseen /	1	6
Mikado : wooden game.	1	6

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Scrabble junior.	1	6
Bluff /	1	6
[Polle] 2 x puzzle : 40 palaa /	1	6
Savonlinna : Tutustu pelaamalla Savonlinnan ja sen lähialueiden historiaan /	1	6
Eldritch horror /	1	6
Qwirkle : sekoita, sovita, ota pisteitä ja voita /	1	5
Jump in' /	1	5
Titanic /	1	5
Dokmus /	1	5
Yhtä juhlaa! Kadonnutta sankaria etsimässä /	1	5
Kingdom builder /	1	5
Aivot narikasta : Päätömiä pähkäilytehtäviä /	1	5
Alfapet : original.	1	5
Bingo.	1	5
Huuhkajat Kimble.	1	5
Koodauspläjäys : hauskoja päättelytehtäviä / teksti: Juha Paananen ; graafinen toteutus: Mikko Hiltunen ja Ville Granroth.	1	5
Middleman.	1	5
Opetellaan värejä ja muotoja.	1	5
Reuhurinne : eka englanti.	1	5
Trivial Pursuit : Genius - mestaripainos.	1	5
Trivial Pursuit lapsille.	1	4
Love letter / suunnittelija: Seiji Kanai ; taide: Andrew Hepworth, Jeffrey Himmelman	1	4
Legends of Andor /	1	4
Alias sananselityspeli : 4800 sanaa ja kaksi pelilautaa.	1	4
Coloretto /	1	4
Dora the explorer kimble.	1	4
Kivi.	1	4
Miina & Manu : opetellaan numeroita.	1	4
Minä itse osaan laskea : 100 hauskaa matikkatehtävää /	1	4
Retki huipulle = Resan till bergets topp = Journey up the mountain.	1	4
Uno : räväkkä peli kaikenikäisille.	1	4
Zombie kimble.	1	4
Alexicon 1.2 : Tartu sanaan /	1	3
La Boca /	1	3
Finnish design : muistipeli = memory game /	1	3
Pulmapakka : 72 pähkinää purtavaksi /	1	3
Modern art /	1	3
Qin /	1	3
Robogem : deluxe /	1	3
Vimmaiset vampyyrit /	1	3

Vaara-kirjastojen lainattavat pelit 2022

Nimike	Nidemäärä	Lainaus- määrä
Joylings : horses /	1	3
Dominoes = Dominos = Domino.	1	3
Hupiretki : paketillinen puuhaa /	1	3
Johtolanka : Rosvojahdissa Helsingin niemellä /	1	3
Moomin : jättipalapeli : numerot.	1	3
Opetellaan englantia.	1	3
Palapeli 500 Puzzle : hevoset.	1	3
Reuhurinne reuhupeli.	1	3
Tietovisakortit : hevoset : 100 kiperää kysymystä ja vastausta.	1	3
Visailuetsivät : kuka selvittää varkauden ja pääsee perheen mestarietsiväksi?.	1	3
Qwixx /	1	2
Aikamatka : Suomi /	1	2
Elokuvien maailma : elokuvatietovisa /	1	2
Jäinen kuolema : Suomen talvisota 1939-1940 = Freezing death : Finnish winter war 1939-1940 /	1	2
Kaupungilla /	1	2
Kapteeni ja pilssihiiri : Vanhaparta, Robert Ronski, Pikku-Pete ja Kissa muuttuvan pelilaudan armoilla /	1	2
Chicken shuffle /	1	2
Ghost hunters /	1	2
Paris connection /	1	2
Game of thrones : The trivia game /	1	2
Arvaa eläin.	1	2
Cluedo Grab & Go matkapeli.	1	2
Giant easy domino.	1	2
Got It! : enkun sanabingo pyyhittävillä tusseilla.	1	2
Italialainen peli-ilta : syö, pelaa, nauti!.	1	2
Meidän sakki.	1	2
Myyrä ja kello : lotto.	1	2
Myyrä ja numerot : muistipeli.	1	2
Original Alias : sanaselityspeli.	1	2
Riimikortit.	1	1
Rähinä Alias.	1	1
Telepaatti : Arvaa, mitä ajattelen!.	1	1
Marrakech /	1	1
Hullunkurisia kysymyksiä ja vastauksia /	1	1
Tiny robots /	1	1
Abalone /	1	1
Tiere, Pflanzen, Natur = Animaux, plantes, nature = Animal, plante, natura = Animals, plants, nature = Animales, plantas, naturaleza = Dieren, planten, natuur /	1	1
Horse academy /	1	1
100 arvoitusta /	1	1
Vares : etsiväpeli /	1	1

